

In dat zij gaende achter vagen ande straeten haer lijff geveent zyn, som
 mijs oock h'ourecat ges'angen ende gespannen hebben gement endetijns
 andere geprocedent is til bannissement ende confiscatie van haerlijd der
 personen ande goederen, om oersaake alleen; zoud' voers officieren hem dich
 wils bouwyt hadde; dat zy luyden haer employ enden til des voers.
 comparants taedt ende dijnste, - hadde d' voers. comparants van't
 geen voers is, duer moet halve haer de leantie g'elieven aende voers. Staten
 van Hollandt, tot anders niet vernarven, dat dat vier personagen geem
 mittent waren, om over te houden eenige bequaeme middelen, by de
 welke d' voers. questien tusschen mijn heer den Prince ende haer compa
 ranten ter medegelyckheit moest tuten worden; sulcx dat d' voers. comparants
 haer mynt d' yer oersaake op den XXX^{en} der voorleden maent May binnen
 Amstelredam hadde laeten vinden neffens d' voers vier gecommittede deno,
 presenten de in alle billikeit ende nae haerlijd der discretie te handlen;
 daer zoe zyn En^{en} tot geen redelikeit en wils verstaan, oock geen recht
 hem a wils submittieren dan den Hove van Hollandt of de Vlayrecht
 ende daer beneffens mynt wils naegien ende acties volghent geen by de
 voers. gecommitteden schriftelick geconcipieert ende by hem selffste
 voers geardeert was, ende den tyt naeckende was, dat d' voers.
 heere Prince annoael pos'jesfoude gemorre hebben, heeft zy om'talste
 selitten ende om redenen boven verhaelt geraedtsaam gevonden, d' voers
 heere Prince te doen betrecken voerden Hove van Hollandt. Dan zoe'talste
 gemennen soude worden til verminderinge ende in jaer van de voers.
 hierlicheit, hand'voster, gerechticheit, vryheit, ende andere pos'jesfoude,
 daerinnend die heeren ende vrouwen van Vianen van allen oudentijden gement
 zyn, ende daerom zy comparants wilsoude begeren, dat d' valcke elden
 bedongen ende g'pleyt worde, - nochtans insende dat die justitie voer
 den grooten raedt til Mechelen coespartende die jaem is dat sulcx in den
 secreten raedt oock geschieden sal, inmers zyn moerdelick aldaer. Mey
 nich haectt heere in getalle zyn, ende te bezorgen is, dat in alle gevallen
 andere in haer plaetse geuure g'ent sullen worden, die haer compa
 ranten partys te seer mochtten favorisieren, - oock mede't huff van Vlayt
 recht haerom veel ende diverse haecten suspect is ende daer beneffens
 eigend merriende op die jagen vordige byt, die sulcx is, dat die voers.
 heere Prince zeer gerespectent ende g'erochs'aem g'ement wordt, ende
 over sulcx zy comparants geem andere middelen en wilst om'te g'entent
 g'entent dit haer competent til d' voers heerlicheit van Vianen, dan
 midts de saeche te doen betrecken voer den Hove van Hollandt; -
 Soe is 't dat zy comparants verclaerde ende verolaertt midts desen
 van gene mening te vagen daer duer d' voers heerlicheit den voers.
 Hove van Hollandt te onderneymen of te die vryheden ende gerechticheden
 van de stede ende lande van Vianen in't menste daermede te vermindere

70.

Copia Copiae

Wij Georg Frederick, graeff van Waldeck, Piermont ende
 Calenborck, voormunder van onsen onmundigen beemin
 den neve, grave Henrick Wolraet van Waldeck, Piermont
 ende Calenborck, doente waten, dat wij gesien hebbende
 seecker acte van collatie, by den welcken den hochweldige
 boren onsen vrient linken lieven oom, heere Johan Wal
 fard van Prederode heere van Prederode souvrain van
 Manen, Ameyde etc, g'conferent heeft Henrick de Geijer,
 tot subdieu van deselfs studie, seker vicarye gelegen
 tot Honsmyck, staende per vices te verzeven by den Keyse
 van Calenborck ende by de huysen van Vianen in cracht van
 aeward in den jaer 1544 op 16 Decemter tusfhen bey de voers
 Keyse daerom opgericht zynde vons vicarye voor degen twee
 maal achter den andere verzeven g'ement by onzen lieven oom
 graeff Floris van Calenborck luff. memori, gelyc ons by twee
 distincte acten daerom zynde is vertoent ende g'elieck; - ende
 oversulcx den tour aen hochweldige onze l. oom comt, zoe
 ist dat wy de voers. collatie ons laten selgevallen ende ver
 staen dat deselve haer effente zal comen te vertoren, indien
 de voers vicarye vacant ende impetrabel is, mits dat van
 neer de voers. collatie medom sal comen te vaceren, wy deselve
 twee reysen achter den andere moeg conferere degen, die
 ons believe sal
 In vicesontt hebbe wy degen onder teycker ende met onsen
 pihochier bevesticht. Notum den 11 Februarii 1648. Ende was
 onder teyker in Georgh Friska. m.p. / Archief der stad Vianen
 Waar een gemen afschryft / leesbaer overgenomen door den
 pastur Hoffman te Leerdinge 1887.

Op huden den XII^{en} Junii anno bovent XV^{en} en de tachtich com
 pareerde voer mijn Wopenbaer notaris, by zynere Majest' g'roten raedt
 ende den hove provinciuel van Hollandt g'admittent, ter pre
 sentie vanden getuigen hierunder g'nomineert, de welgeboren
 jonckvrouwe Geertruyt van Brons herst ende Batenburck, vry
 vrouwe til Vianen etc, ende verolaerde dat in den jaer XV^{en} LXXXIII
 sonder mans hoer deser werlt g'p'os'fent mesende die welge
 boren heere, heere Henrick, in zyn leven heert til Prederode wij
 heert til Vianen ende Ameyde etc, vrouwe Johanna van Prederode,
 vrouwe til Clunpell etc, gerechticheit g'ement tatte voers. heer
 licheden van Vianen ende Ameyde voers. mynt alleen nae de
 blode als outste justis van de voers heere Henrick van Prederode

maer oock als in zyn laatste testament, op den XV Februarii
LXVIII. voers. gemaect, si in twenden de expresse reccatue van alle
zyn voerzende dispositie: Juniversel eniffen aem gemeste
tweedt gemaect zynde; sulcx dat d'voers, vrouwe van Huisane
pell op den XIII Aprilis LXXII. d'voers heerlichheden: doontertyt
geoccupant wazende by den hertoge van Alva, voor notaris ende
getuygen metter herten geaenvaert hebbende, ende daerna
oock deser reccat overleden wazende, alle haer reccat ende acte
op haer comparante getrans mitteert is gemaect, als wazende
haer senig dochter. Welchevolgende d'voers. comparante
in cracht van de pacificatie van Ghent in Decemb. LXXV.
geaenvaert hadde die actuele reccat possessie van de voers.
heerlichheden van Vianen ende Ameyde, geconstitueert hebbende
officiere ende magistraten, die nuyt haer naem die justitie
administrerende ende reccatierende die van haer naem die
Landen verkuyende ende pacten maende ende ontfinkel-
oock gett doen munten gelyck voerzende heeren van Vianen
te voers gedaen hadden, ende alle die vasallen bewlen, dat
zyn by den haer gedoren met ydelere ofte met volre handt
nae onder gemoenten soude come verheffen, gelyck het
meeste part van dyen oock gedaen hadden, ende voers gee
lebreest hebbende alle acten possessioen, die van reccat wroegen
gequireunt worden, ende hemel nyemante behoort hadde
haer comparante, in de voers. haer possessie te turberen hinder
off lebel te doe hadde mochtans eenen Hert Rosenberge hem
verwardt op den XXVIII. Martij LXXVIII. die stede van Vianen
met een compagnie schutten, doontertyt leggende onder die
soldijer van den Staten van Hollandt te overvallen. Ende iac
hem hielffde faelgeerd, hadden die voers. Staten op den
XIX Octobris LXXVII. d'voers Stadt ende castele duer behulp
van Nicolaes Ruy Maer ende syn soldaten doen ennemmen ende
corts daerna den procureur. generael van den Hove van Hollandt
ende andere commissaryen binnen Vianen gesonden, die sonder
haer comparante, in reccat te willen ontfangen jae partijt te
nemen, d'voers heerlicheyt in sequester handt stelden, Caspunde tot behouff van nouwe Amelie paltegravinne by Rhyn etc, tertyds
alle de officiere by haer comparante gestelt, constatuende
anderen onder den eedt van mijnheer den prince van Oraer
gien ende den Staten van Hollandt, als de voers. heerlicheyt gese
questreut hebbe de ghewone de getuun te wesen, latende d'voers
comparante niet anders dan die habitatie van den voers. castele
in regard zeyde hielve nyet te willen zuy men ten naere men
haer met paerden van daer traack, waerdoor d'voers comparante

niet anders haer bevinne de geinteresent, oock haere persoen ende
zaetvrienden ende dyenaren geoppresentert duer die moontwillicheyt,
spruyt ende impericus woerden, die zy vanden officieren by den voers.
Staten gestelt, dagelijc lydende was, hadde bene d'ichtl gemaect aem den
voers Staten te versoucken aflouening ende luttitenge, vande voers. seques
tratie, ende vercrachtende goede resolute, was op deselve tyt in de voers
Staten gecomen doctor Johan Barius, zaet van mijn heer die prince
van Oranjen, versoucken de dat, zoe zyn Ex. voeck frutende de ge
reccat te wren tot de voers. heerlicheyt d' a' duerin ge van de seques
tratie nyet geschieden en soude sulcx dat de voers. Staten de saecke
enwoyden aem den Hove van Hollandt, om versaecke: tot te
presumeren is: dat die heerlicheyt van Vianen, woren de ceempt van
de jurisdictie van den Hove van Hollandt, d'elve door sulcx onder
voers. exemptie de vytheyt van de voers. creven heerlicheyt hadde de
voers. comparante doontertyt niet gemaect saen geunden de saecke
voor den voers. Hove te doen betrecken, dan hadde haer persoen leel lasten
vinden binnen der stede van Antwerpen ten sijnde die questien ende ge
whillen te versoecke, van de voers. heerlicheyt tusschen haer ende mijn
heer den Prince voers. mochten wesen, geslachten de te neder geleyt
worden, 't zy by ordinair proces, compromis, arbitrage ofte transactie,
dan zal zyn Ex. wet gene redeliche presentatie en wildt verstaen ende
zy comparante voers. ten fine voers binnen de voers. stede van Antwerpen
tot heere grote corte ontrent acht maanden verteyft hadde, wozij de
nedericht gemaect, hem toe ordinantie van mynen heere den Eerst hertoge
van Oostenryck in reccat te doen betrecken worden, gieten zaede van
Mechelen; almar van myns de voers. comparante eyck gedaen me
tenste, hadde zyn Ex. i' urbeydende de saecke te trayneren: jin
plactie van peremptor lieken k'antwoerden, dilatorielick te doen
excipieren, dat d' comparante van haeren heer vader nyet geantwo
tiseert en was om hem in reccat te betrecken; sulcx dat overriedt die
commotie ende troublen, die binnen Mechelen corts daerna oprezen,
d' saecke aldaer interrupt is gebleven. Ende soo, d' saecken staende
voers is, die Staten van Hollandt d'voers sequestratie gelicht hadden
medes van de voers. heeren Hendrick van Breclerode, ende dyconyt
jgunstaande mynheer den Prince voers. duer behulp van soldaten
ende nyet achtende op te ordinantie van den voers. Staten hem verwoer
den hetz g'hadt selfs l'occupare d' administratie van de voers. heerliche
teyft van Vianen ende Ameyde, stellende aldaer officiere, waovan zy
comparante, haere zaetvrienden ende dienaren veel moontwillicheyt,
injurie, spruyt, oppresie ende trotscheyt / moontlyc de ende verdraeg

Copia Copiae

Wij Georg Frederick, graaff van Halderg
 Piemont ende Culenborg, voormunder van
 onsen onmundigen beminden neve, grave
 Henrich Wolrad van Halderg Piemont ende
 Culenborg, doen te weten, dat mij gezien heb-
 bende secker acte van collectie, by den
 welke den hoch welgeboren onsen vriend
 licken lieven oom Johan Wolfardt van
 Brederode, heer van Brederode, Souverain
 van Vianen, Aneyde etaj, geconferent mit
 Hendrik de Goyer, lat subsidie van deselffs
 Studie, seckre vicarye gelegen tet Honnmyck,
 staande per vices te vergeven by den huysse
 van Culenborg en by de huysse van Vianen
 in crachte van accord in den jare 1544 op
 16 December, tuschen beyde voors. huysse
 daervan opgericht zynde voors. vicarye voor
 degen tweemaal achter den anderen vergeven
 geweest by onse lieve oom graaff Floris
 van Culenborg, lafl. memorie, gelyk ons by
 twee distincte facten daervan zynde, is vercoont
 ende geblecken ende oversulda den tour aan
 hoch welgeboren onse l. oom comb, Zoo is 't
 dat my de voors. collatie ons laten welgevallen
 ende verstaen, dat dezelve haeren effecte zal
 comen te sorteren, indien de voors. vicarye va-
 cant ende impetrabel is, mits zoo, wanneer
 de voors. collectie wederom zal komen te vaceren
 my deselve twee reysen achter den anderen
 mogen confereren degenen die ons believen sal
 In overcondt hebben my degen onder teyckent
 ende mit onsen sijnckhier bevesticht. Datum
 den 11 February 1648. Ende was ondt
 (George Fritz W.p.)

ofte prejudicieren, niet tegenstaende Zy haer heer vaders consens en de
thoorteght tot 't geen voers is, verregen heeft ofte noch zoude mogen verregen;
Nochts of 't geviel dat zy tot eenigen tyd geinducert mocht worden te
renunciieren van appel ofte revisie van gerrijde by den roers hove ofte
yemmer anders in de voers, saecke tot haere prejudicieren en de schade
te vermenighen, verclaende oock d'voers. comparante, dat zy niet
van mening en was noch en is zulcx te achtervolgen overmits toe verre
yet geaccordeert wordt 't selve geschien sal om redenen bovenverhaelt end
om in vrede ende sonder oppressie ende haers lyffs onbereest met haeren
deenaren end raedlvrienden te mogen leven.

Van alle 't melcke ende 't geen voers. is zy comparante wel expersfelicklyk
gepoteskent heeft ende protesteert midts desen, verclarende van gelycke,
dat zy om redenen voers. end om vrees tot geen uuylinge van haer
saecke te spraken, toe verre zy deze protestatie die staten van Hul
landt ofte de voers. heere Prince insinueerde, die tegen waerdyge pro
testatie niet en dorve insinueren, reserverende d' selve ter lijf toe, be
ter gelegen t heyt mesen zal.

Actum ut supra in den Haeghe ter presentie van den E. jone heer
Johan van Buevekerke edelman in de familie van den heer van Cruy
ningen ende Jsen Baert de Baraenden, dienaer van de heer van Elbe
tonge, geliefraendige getuigen hiet toe met myn verzoeket ende gebeden.
Ghedo attestor [get.] Ch. de Wees not. signant
[op de rug stund bemerkt] Protest by vrouw Geertmij D, vrouwe
van Vranen, gedaan anno 1581, supens de vryheyt van Vranen.
[Haer het oorspronkelyke op papier, beracend in het archief der stad Vlaenderen]